

ALEŠ ČAR

Kolcanje razpadajoče vile

Nikoli nisi o sebi razmišljal kot o nesrečni osebi, čeprav bi lahko, to je pač življenje in stvari se dogajajo, sprožajo se iz radoživosti, nepremišljenosti ali upora, aspirine za slabo vest si vedno preziral, konec koncev je bil to tvoj poklic. Ne da bi ti bilo v lastni koži mučno, si si tisto jutro zaželel v ogledalu srečati kaj drugega, ne le lovljenje lastne podobe v kalnem – spužvaste gobe, prepredene s tankimi rdečimi kapilarami, lesk v očeh isti kot neonska svetloba, enakomerno zlita po kopalnici, Miriam ima prav, videti si kot zapit lokalni šerif in moral bi k frizerju.

Če te ne bo za kosilo, telefoniraj, si zaslišal glas Miriam izza hrbta, ko si bil že prepričan, da so dogovori tega jutra za tabo, na peščenem dovozu, poraščenem s plevelom, si se obrnil in zagledal figuro svoje žene pod razpadajočim balonom ometa in spominov, gledala te je in vedela, kako ne bi, namesto pretegnjenega puloverja, v katerem se počutiš tako udobno, sako, srajca, nove kavbojke, lase, namesto postrani prek pleše počesane tesno ob lobanjo nazaj, nič ni vprašala, to je že zdavnaj za vama, sonce, modro nebo, vonj borovcev, nekje zadaj nekaj soli in morja, bom, si vlekel prenosni telefon iz žepa, na displeju številka veleblagovnice, kjer te že nestrpnost čakajo, in na vratih žena, ki še bolj veselo čaka, da se raztopiš v zraku.

V Grafitu, kjer ni bilo nikogar, kava in mala travarica, nisi zavil skozi vrata veleblagovnice in po stopnicah k Johanu, direktorju, tvojemu sošolcu iz osnovne, ki se je na veliko prodal in zato tudi nekam zlezel, medtem ko ti še vedno gniješ med malimi kriminalci in njihovimi zavoženimi življenji, na temenu si čutil buljenje z oken upravnega dela veleblagovnice, vendar si se spet ignorantsko prilepil na kartonasto škatlo pred odprto garažo ob parkirišču, spremenjeno v priložnostno delavnico, eden od načinov, da pljuneš pisarniškim pavom tam zgoraj ves gnus v obraz, kam pa drugam. Stari Vasja je prekinil z rezljanjem, nastavil roko pred sonce in ti ponudil z nikotinom natopljen nasmeh, no, no, mogoče pa bo danes, nikoli ne veš, ja, res nikoli ne veš, sedi. Res nikoli ne veš, sonce, razstavljene lesene živalice na škatli in drgnjenje nožiča ob les, saj pravzaprav ni pomembno, prej ali slej pride, še vsak je, v nedeljo sem gledal tvojega Toma na levem krilu, se je oglasil stari, če bo pridno treniral, lahko še kam pride, upam, si pomislil,

če ne bo v nogometu, ne bo nikjer, revež, nasmešek je bil sicer bolj optimističen, strinjala sta se, da bi se klub moral boriti za sredino lestvice, na pa za obstanek v prvi ligi, strinjala sta se, da je nujna menjava trenerja in da je sredina nenormalno luknjasta, s starim se je dalo govoriti o nogometu in razpletala bi do poldneva ali še naprej, če te ne bi prebudil iz zmešnjave žog in bekov rdeči clio, ki je slabe pol ure po tvojem prihodu zavil na parkirišče pred veleblagovnico, da te je znano zaščemelo in te odrezalo sredi misli o Albancu, ki igra halfa in redno zamuja vse, kar se dogaja na igrišču, dva slona, si rekel preprosto in z očmi lovil avto, vzel bom dva slona, si ponovil, podal ti je živalici, ti njemu drobiž, prekupčuješ z mojimi kipci? te je spet droznil stari, ali pa imaš toliko žensk? Clio se je zaustavil blizu vhoda in moral si steči, ne da bi rekel ja in ne da bi rekel ne.

Moški s psom je pritekel in s pogledom vidno obvisel na tebi, lepo, v izložbi se je zasvetila vinsko rdeča bluza z odpetim zgornjim gumbom, rdeč na glavo postavljen trikotnik, uokvirjen z diskretnim črnim kostimom, krilo kratko, nova pričeska, sončna očala, oprostite, si zaljšala izza hrbta in zmedena obstala. Odsev za tvojim odsevom je nadaljeval, tu v Grafitu imajo odlično kavo, moški, bolj ukaz kot povabilo, kavbojke, rjavi čevlji na zaponko, rjava srajca, črn sako, trebušček, nazaj polizani lasje, brki in naveličane oči, odsev, ki ga ne opaziš, prva misel, moški je segel v notranji žep sakoja ... za delček sekunde je vse obmirovalo, ja, na plano je povlekel policijsko legitimacijo, hladna, steklena tišina, to je to, občutek, da ti bo polomilo kosti, edina želja crkniti kar tam. Počasi si se obrnila od odseva k moškemu za tvojim hrbtom, vendar tam ni bilo več legitimacije, temveč lesen slonček na razprti dlani, sprehodila si se do oči, ne, tisto tam je bilo popolnoma prisebno, žalostno in naveličano sicer, vendar nič več kot to, zaslišala si svoj glas, ki se je pošteno tresel, zame?

Lesenega slončka si pustila med vaju, med prej in zdaj, med skoraj doseženo svobodo in dokončno jebo, točno to, kaj bo storil? tanke rdeče žilice na vršičku lic, moten lesk v očeh, potopljen v neki svoj svet, v katerem se boš vsak hip znašla tudi ti, poglejte, je začel skrajno naveličano in zdolgočaseno, imam posnetek iz ... ja, štirinajst dni bo, ne? ko ste starejši dami, ki je izpolnjevala ček, šarili po torbici, imam prijavo, da ji je izginila bančna kartica, vem tudi, da ste že obsojeni na leto pogojnega zaradi kraje, da ste falirana študentka brez rednega partnerja, da večkrat kadite marihuano in zaužijete ekstazi, lahko vas mirno dam na hladno in nihče, razen vaše nesrečne mame, vas ne bo pogrešal. Naslonil je glavo na roko, svet se je seveda zaustavljaj, vsemu nabijanju sonca navkljub si se pričela trestiti od mraza, usta so se mu razpirala kot kaki ribi, ni bilo več prej in potem, bil je samo še potem, usran do konca že v samem štartu, veste, tista kamera ob kasi je res lepo vidna, kar prelepo, kajneda, zato pa tista na drugi strani v zračniku ni vidna, in od profesionalke, kot ste vi,

človek ne bi pričakoval tako usranega amaterizma, no, stvar je taka, da žena čaka na moj klic, je nadaljeval, če bom opravil do treh, naj bi skočila do Trsta, razprodaja, je pojasnil z nasmeškom, saj veste, kako grede te stvari? Naročil je še dva viskija, nisi se ga branila, bila si pravzaprav čudežno prisebna glede na vse presanjano na to temo, kaj hoče? seks? drugega ti ni padlo na pamet, to pa je še najmanj – ta stavek te je menda presenetil, z debelimi prsti je pograbil slončka, napaka, vidno se je tresel, roke je spet stlačil v žep in se nekoliko togotno zagledal v mizo, in to te je delno streznilo, nekakšen oklep, ki si ga čutila kot najdebelejšega, je popustil, pravzaprav je prestrašen do usranosti, si si rekla, uboga mala svinja, če usranec misli, da ti bo vzel krvavo izborjen potem, se moti, stisniti bo treba zobe, konec koncev je natančno to definicija življenja, stiskanje zob in razširjanje nog – merda! Kdaj se je pravzaprav zgodilo? sprehod prek sončnega parkirišča z Njegovo roko pod svojim komolcem, odbleski šip in čudno mešanje v zenicah, desno v ulico mimo trgovine, kjer si včasih kupila kak meter blaga, ko so bile razprodaje, še enkrat desno v ozko ulico z bloki iz petdesetih let, že pošteno načetimi, mamica z vozičkom na koncu ulice, nekaj otrok z žogo, avtomatično in nemo, kaj malo te je ostalo za čelom in bolje je tako, samo da pride tisti potem, pika, naslednji fleš na kolenih v kolesarnici bližnjega bloka, klečeča med strganimi pnevmatikami, posušenimi cvetličnimi lončki, plavajoča v vonju urina in z njegovim kurcem v ustih si nepremično buljila v sploščena otroška noska ob prašno šipo, rokici, ki s strani zakrivata svetlobo, in se počutila kot riba, ko so te jajca pljoskala po bradi, pravzaprav je bilo smešno, ker se je kader s sploščenima otroškima obrazoma na šipi izmenjeval z Njegovimi usti pod zdolgočasenimi očmi in tresočimi rokami v tistem kafiču, njegova ribja usta in zdaj tvoja, oba sta lovila zrak, on prej, ti zdaj, oba smešna in oba presrana, skoraj bi se zarežala, seveda, trajalo je, tista dva otroka na zaprašeni šipi, pa kak bog, tega res ne bi bilo treba, popolno nasprotje tega jutra, ko te je šušnilo med zapakiranimi oblekami in razstavljenimi omarami, kako preprosto človek pravzaprav lahko zamenja film, kako preprosto se je prestaviti v sosednji tunel, iz prej v potem, ja, fantje iz agencije za selitve so bili najavljeni za ob desetih, in ko si klečala in topo čutila drsanje ob ustnice, si pomislila, da so pravkar pričeli nositi tvoje stvari po stopnicah in jih zlagati na tovornjak, prej in zdaj, zdaj in prej, merda, razlika je, če vzameš na ta način, ura in pol, ali še bolje, trenutek, to jutro, ki je bilo prvo jutro after, si mirno popila kavo in pokadila na balkonu, vrnitev v študentsko življenje pri sedemindvajsetih, po dveh letih žuranja po Ljubljani in dveh letih delovne dobe na katastru v provincialni občinski stavbi, v kateri so vsi izgubljali svinčnike, kjer so izginjala jabolka in pomaranče z delovnih miz, kjer je izginil prstan iz predala, kar nekaj zippotov in še kaj bi se našlo pri tebi, z enim od njih si recimo prižgala še drugo cigareto to isto sončno jutro, kateremu je sledil še en potem v razpadajočem bloku uro vožnje od tvojega

balkona, potem in prej, prej in potem, nikoli si ne bi mislila, ko si zjutraj gledala občinsko stavbo v soncu pred tabo, da bo tako hitro sledil še en potem, prav nasprotno, nikoli več, si rekla, hvala za nič, drekači, od olajšanja ti je šlo na jok, kakor ti je šlo na smeh na kolenih v kolesarnici, zadnji mesec dni, odkar so časniki in meščani malega mesteca iz tebe naredili eksotično žival, slona, te iz katastra prestavili v kiosk ob vhodu, kjer si prodajala koleke razstavljeni v kletki – glejte jo, kleptomanka! blaznost tistega prej, in kaj zdaj, kaj je zdaj? ja, ta zdaj naj bi šel s tem jutrom v rit, pa ni bilo tako, tisti prej in slavna vprašanja, ki se pričenjajo z zakaj – zakaj si se nazaj grede iz Italije zaustavila v Ajdovščini? videla si otroke na zelenici ob parkirišču pred veleblagovnico, tako miren in vsakdanji prizor, smerokaz levo, na parkirišče, moški s psom je pritekel in obvisel na tebi ... in vse ostalo, kar že spada v zdajšnji potem, v potem na kolenih v kolesarnici, kamor si se vrnila tudi v mislih, fiksirana v brezčasni formuli polnih ust in otroških obrazov na zaprašeni šipi, nekaj dolgih sekund si potrebovala, da si ugotovila, zakaj si se v mislih vrnila, namreč, široko odprta usta si imela nenadoma prazna, pravkar je povlekel stvar iz tvojih ust, jo nerodno stlačil v hlače in rekel, menda se ti blede, da lahko greš. Tišina. Omamljena si se dvignila s kolen in ga gledala, ni končal, v ustih ni bilo nič, kaj se dogaja? lahko grem? nič ni rekel, samo hladna in popolna tišina, kot da stopljen pogled v tla, je mogoče? vzela si torbico in se opotekla skozi vrata kolesarnice, na hodnik, mrak, trenutek, res samo trenutek, korak, mogoče dva, največ, pa spet roke, si je maniak premislil?, globoko si povlekla zrak in se napela, Klainov parfum, to ni bil On, napenjala si se, vendar nisi spravila iz sebe niti stoka, ogromna dlan na ustih, druga tako, da so ti roke obvisle kot dva boleča in neuporabna izveska za hrbtno, pri belem dnevu mimo vrat stanovanj, mimo predpražnikov, kukala na vratih, mrtva in iztahnjena očesa, enostavno ni delovalo resnično, policaj mora biti še nekje zadaj na hodniku, brnila si v ograjo, klofuta, brnila si še enkrat in spravila iz sebe stok, pograbil te je za lase in te po zraku odvedel v klet, živeti, tema, samo živeti, zid, udarec, napenjanje v prazno, zaprla so se neka vrata in s stropa je pomežiknila gola žarnica na tankem živcu, miza sredi prostora, ob zidu stegnjen kavč, razprta omara ob vratih, z nagubano lepenko za jajca obložene stene in strop, vlažen hlad, gnijoče, vrata so se še enkrat odprla in vstopil je še On, kristalna tišina, tu je vse popustilo, se zlomilo in razsulo na koščke, tisti potem je dokončno zajahal tisti prej, mehko je fiksirala telo, to enostavno ni res, praktično brez odpora sta te slekla in privezala na mizo, sama vprašanja brez odgovorov, dva hkrati, zagledala si objektiv kamere v razprti omari, ko ti je glava omahnila v prazno prek roba mize in si spet morala odpreti usta, policaj je bil scenarist, mlajši, visok in močan moški, je rad ubogal.

Iz vreče na zadnjem sedežu avta si pograbila steklenico viskija in topo splakovala usta, živa. Na travnati krpi so se še vedno igrali otroci, starček pred garažo je gledal v sonce in z nožičem obdeloval kos lesa, zajokala si

zvečer po maminem klicu, kratko in silovito je butnilo iz glave, pljuč, trebuha, kosti, leseni slonček je ležal v torbici ob kavbojkah, nogavicah in razbitem kozarcu, prva noč v Ljubljani, sence razsutih omar in nerazpakiranih kovčkov, nič, nič, nič, in podobno – zakaj prav ti?

Oba z Miriam sta tisto januarsko popoldne popila manj kot običajno, pri tebi je bil kriv bratov klic, spet problemi s stricem, pričel je kazati očitne znake demence, žena je vsa plava, tipa jo pod haljo, ko pride iz stranišča, ker tam daje "ona že ve, katerim", to ni več hec. Popila sta manj tudi zato, ker je bil petek in sta kot vsak petek popoldne čistila hišo, to seveda pomeni del pritličja in vsak svojo spalnico v prvem nadstropju, kjer si obsedel na samo tvoji postelji v samo tvoji spalnici in kjer te je – menda zaradi rahle depresije, ki se je vlekla že nekaj dni ali kaj – odplavilo v poletje enainšestdesetega, ko si Miriam v neki gostilni v Poreču prvič zagledal, jo naslednji dan poiskal na plaži, jo zvečer peljal na pijačo in naslednjih osem let je bila to tvoja edina ženska, zadnjih pet let sta zaveznika le še v alkoholu in nespečnosti, vsak na svojem koncu hodnika, vsak v svoji spalnici bruhata abstraktne like iz podočnjakov, globok izdih sredi velike zaprašnosti z razpadajočo fasado, na nočni omarici pred tabo lev, opica, slon, pes in žaba, v prvem predalu pet pripadajočih videokaset, privid kartonaste škatle starega pred veleblagovnico, tako bedasto je vsakokratno prebujanje iz mrliča, ki ti spi zleknjen med rebri, zunaj za oknom mrak, padali so debeli kosmi snega, pod katerim razpadajoča vila otrpne na nekaj ogretyh sob, na nekaj tišin v lenobni alkoholni vati.

Brata in teto si sprejel v zapuščeni knjižnici, gledal si v pošteno podpluto starko, ki je jokala tam pred tabo, in v razburjenega brata, rekel si, kar se je pričakovalo od tebe, da boš rekel, ne sprenevedajmo se, stric mora v norišnico ali pa v kak dom, lahko jo še ubije, uboga teta, z bratom sta se gledala v oči, sedela sta sredi ogromne hiše z desetimi sob, bilo je tragično in komično hkrati, torej groteskno, brat ni rekel nič, le zamahnil je po zraku z rokami, kar naj bi verjetno pomenilo vse te sobe, vendar nisi popustil, kdo ve, zaradi sebe, Miriam, hiše, otrok, lesenih živalic, vrag si ga vedi, trmasto si molčal vse do vhodnih vrat, kjer je brat posedel teto v avto, si popravil očala – profesor fizike – in ti vendarle rekel naravnost, ali pa, če jo vseeno vzameš k sebi, hiša je tako velika, da se ne boste srečali cel teden, tišina, ali pa ti k sebi, si pustil Miriam v tvoji glavi, da govori namesto tebe, konec konec tudi tvoja hiša ni majhna, zakaj govoriva o tem šele na vratih? je postajal brat vidno znerviran, ker že celo življenje rešujeva stvari na vratih, med zdravo in živijo, oprost, ampak tako je, si ostal trden v svoji Miriam in mu prav počasi zaprl vrata v nos.

Miriam ni komentirala stvari, videlo pa se je, da ceni, kar si storil zanjo, za hišo, za vse vas, ne bom ti delala problemov, tudi če jo pripelješ, načelno pa ja, sem proti, dobro veš. Lahko bi se spomnil in povprašal za mnenje še

fanta, tvoja fanta, je dodala, seveda, Tom, ki je prišel že po deseti, je pogledal Miriam, ki je brezizrazno strmela v reklamo, in spet tebe, normalno, bo več življenja v tej bajti, veš, morali bi oddajati sobe, resno, mami. Vlatko je prilomastil iz Ljubljane nekaj po polnoči, takoj sta zaslišala, da je pijan, in še nekaj – spogledala sta se – zaslišala sta žensko hihitanje, prvič po brodolomu s Katjo, po dolgem, dolgem času je Vlatko pripeljal žensko, z Miriam sta se spogledala z nasmeškom – haj! Vlatkov smeh z vrat kuhinje, to je ... no, tega nisi več slišal.

Ko sta se z Vlatkom privalila po lesenih škripajočih stopnicah v prvo nadstropje in si zagledala Njega v kuhinji v pretegnjeni domači trenirki nad skledo solate, v katero je zlival olje in kis, nisi čutila ničesar drugega kot srečo. On je vsega skupaj zmogel tri, štiri enozložnice, popolnoma bled ti je zastavil nekaj vljudnostnih vprašanj, nato pa se je opravičil, postalo mu je slabo in preprosto izginil je iz kuhinje, Miriam je skomignila z rameni, ah, sneg, in to tu pri nas, v Vipavski dolini, ja, sreča, počitnice, polnočni pogovori osamljenih in nespečih na radiu, vljudnostna minuta, nato sta se dvignila izza mize in se odpravila v posteljo, dobrodošla, si zaslišala Miriam izza hrbta in ponesla s seboj po mračnem hodniku njen topi nasmešek, tudi ona, nekje zadaj isti kot Njegov, kot Vlatkov, ki si ga takoj prepoznala, sredi desetine mladeničev je skočil iz vrste in obvisel pred tabo, kot, konec koncev, vsa ta ogromna, čudno velika hiša, vse mehko in vse topo, seveda, sledila je prva noč, seksala sta, se ga zadela, Vlatko je zaspal kot top, ti pa si strmela v strop, srečna, mirnost je trajala kot ves tisti prej, iz potem nazaj v prej, je mogoče? očitno, zračne blazine, slišala si podrsavanje korakov po hodniku, je On tam zunaj ali se sprehaja Miriam po svojih nespečnostih?

Prek noči si se zaklepal v spalnico, dneve pa preživel v bifeju, v Grafitu, med nogometaši in simpatizerji lokalnega prvotligaškega kluba, važno je zdržati, naj punca povleče, si mrzlično dihal, verjetno je nora, ne, očitno ima načrt, poglej, slučajno je Vlatka in njo naplavilo skupaj na enem izmed študentskih žurov, slučajno sta v hipu postala kot rit in hlače, slučajno se je že po mesecu dni preselila v Vlatkovo sobo v študentu, in zdaj je slučajno prišla tudi do tvoje hiše, kjer prav zdaj slučajno sedi in kjer je v slabem tednu slučajno postala kot rit in hlače z Miriam, ja, okoli tebe spleta mrežo, povsod si jo videl, za šankom je bila, v vinu in sadjevcu, v asfaltu, v vsakem pisku prenosnega telefona, v sedenju na veceju na policijski postaji, razvlečena mora v zraku, prej in potem, si čutil, zdaj se začenja potem, kajti prej je mimo, prej ali slej boš moral domov, v hišo, čez nekaj minut ali nekaj ur, isto, in res, našel si jo ob Miriam na kavču v prvi dnevni sobi, ob prižgani televiziji, luč na hodniku, luč v kuhinji, radio v kuhinji, viski, vsak dan znova spraševanje ob prvem vgrezu v natikače, kaj te čaka za

vrti, in dvom, ali boš zmogel. Pa si, obe v haljah, Vlatko je študiral nadstropje višje, pozneje, ko si se jima pridružil za nekaj minut, si kozarec stiskal z obema rokama, sprejeli sta te s kratkim molkom, rekel si, da gre prehlad na bolje, monoton glas prodajalca čistil na televiziji, sigurno zato, je zazehala Miriam, ker cele dneve čepiš v Grafitu s premočenimi čevlji, Miriam je ponesla pogled prek televizije na tebe in skomignila z rameni, prisedi, razdelimo si dolgčas, obilo ga je tu okoli. Šele zdaj se je obrnila tudi Ona, spogledala sta se, in če je bilo mogoče kaj videti, potem je bilo tam nekaj naklonjenega, seveda, ženska igra, je ritalo v glavi, vendar najbolj si potreboval prav čas, in Ona se je očitno odločila, da si ga bo vzela.

Zdel se ti je kot preplašen kuža, zaupanje je bilo treba plačati s potrpežljivostjo, popolnoma drugače kot hiša, ki te je takoj sprejela v svoje zaklete ključavnice, v svoje budne noči. Miriam je bila ženska, ki je imela prav, enostavno, bila je toliko resničnejša od tvoje mame, da si kar po malem znorela za njo. Miriamino stanje, polležeča združjenost v nečem mehkem, s kozarcem v rokah čakajoča na nič, brez jeze na Godota, Miriam v pobledeli roza halji, z obrazom zgarane petdesetletnice, Miriam kot nekakšen časovni stroj za tisto, kar lahko vzameš in postaneš, če boš obležala tam na kavču, združjena v alkoholno volhkost. Hitro je prišlo spoznanje, da sta On in Miriam dve povsem različni zgodbi oziroma da je Miriam dovolj močna ženska, da se bo vpisala s svojo lastno zgodbo v tvoj zemljevid, vsaka zgodba zase te bo potrebovala celo, ti pa vsako posebej vso zase, ločeno od druge. Miriam je šele pri petinštiridesetih ugotovila, precej zapleteno, da zmore uživati z moškimi samo, če ima spolne odnose z ženskami, ločeno, seveda, gre za spremembo, se mi zdi, je dodala, ali pa za kaj tretjega, pravzaprav ne vem, te je pogledala iz naslonjača, kot bi govorila o vremenu ali lazanji, če sem z žensko, razmišljam o moškem, če sem z moškim, razmišljam o ženski, in najboljše pri vsem skupaj je to, da me dela nekako srečno, se mi zdi, tišina, občudujoče si spustila zrak, totalno si ... mislim, totalno si in, Miriam, res? to pomeni, da sem in? te je pogledala topo, super, za povrhu vsega še to. Pri tridesetem, petintridesetem, štiridesetem si misliš, da je vsega konec, je nadaljevala, pa se kar dogaja, ti povem, tudi če ležiš na kavču in se praktično ne premikaš, ne pomaga, pride k tebi, in konec koncev hvala bogu, da je tako, se ti ne zdi?

Spekel je odlično lazanjo ali špagete bolonese, taktno izbral diskretnost, prišel, recimo, na kratko iz kuhinje, si natočil pijačo, prijazno vrgel kako besedo o časopisu, ki ga je prebiral v kuhinji, ali o nadaljevanki na drugem kanalu, ki jo je istočasno spremljal v drugi dnevni sobi, pomival posodo, diskretno je skrbel za vajino ugodje, Miriam je sarkastično komentirala spremembe pri Njem okoli gospodinjske zagretosti, odkar si ti prišla, tebi je ostalo sladko mencanje, sladoled in baloni, dobro si se usidrala v Miriamino odtekanje ali kaj je to bilo, vse mirno in tekoče, večer, Vlatko je prišel po stopnicah na vece – oni zgoraj je bil neuporaben že tretje leto – izgubljen med abstraktnimi arhitekturnimi problemi in kot vedno natopljen s hašišem, Tom iz druge smeri, izpod tuša, do pasu gol, nogomet ga je klesal v grško statuo, manj bister, zato pa izvedba s precej več življenja, On iz kuhinje s kozarcem, fanta, je navrgel, kaj ko bi jutri populili tisto grmovje zunaj ob zidu – in kaj pravijo ženske na to? se je obrnil k vama na kavču, kaj pravijo ženske? je ponovila Miriam, da bodo govorili oni tam zraven, da se nam je zmešalo, to pravijo ženske, ja, se je oglasil Vlatko, svinjarija je naš podpis v prostor in čas! Z Miriam sta se spogledali, rekli pa nič, kaj pravzaprav hoče!?

Sredi tretjega tedna je bilo, ko te je Miriam prvič povabila v svojo spalnico, kar je v tej hiši nekaj pomenilo, to si že vedela. Miriamina soba je bila vsa mehka, zakonska postelja, v kateri sta do pred nekaj let spala skupaj, po tleh velikanski vzglavniki, v katere se je bilo mogoče zvaliti, to sta moji občasni ljubici, ti je podala sliki dveh mlajših žensk, obe bi radi samo hišo, nikakršne ljubezni, smeh, ti je všeč? je dodala, ti dve? ne, pri nas ... pri meni ... v hiši, zelo, si brez pomišljanja priznala, se mi je zdelo, je rekla Miriam, slekla haljo in se samo v spodnjih hlačah in majici zleknila na posteljo, upam, da te ne moti, v tej sobi nisem nikoli v halji, ne razumi me narobe, ali pa tudi, saj je vseeno, no, bilo je kaj videti, tam pod zgaranim obrazom petdesetletnice je ležalo napeto telo dvajsetletnice, ki si ga do takrat le slutila pod haljo, pretirano bi bilo reči, da je tam ležalo tvoje telo, vendar, ja, bila si popolnoma iz sebe, neverjetno ... pokazala si na levo dojko, ki ji je napol visela izpod majice, napeta in v obliki hruške, tam je ležalo materino znamenje, poglej, si povlekla svojo izpod halje, iste oblike na istem mestu, tišina, to ... mislim, to verjetno nekaj pomeni, si slišala svoj glas ... Miriam se ti je topo nasmehnila, odpila in te pogledala izpod obrvi, pa ja ne, ljubica, da si se tudi ti zaljubila v hišo?

Pretirano bi bilo reči, da si bil presenečen, ko po treh tednih ni odpotovala z Vlatkom v Ljubljano, konec koncev ni študirala niti minute, ostala je v svoji modri halji ob Miriam. Prvo noč brez Vlatka ste vsi trije preživeli pred televizijo in menda večji del večera govorili o solatah, ki se jih boste lotili po eni ponoči, seveda, pripravljanje hrane je, jasno, spet pripadlo tebi, mirno je tekel večer, čeprav je v tvoji glavi brbotalo, skočil si v sobo, in sikanje, ki te je preganjalo že nekaj dni, vrgel na listek in ga porinil pod vrati Njene sobe, ne da bi tvegati, da ga dobi v roke Vlatko, in tega ni bilo mogoče tvegati. Solatni pojedini in dolgemu popoldnevu naslednjega dne je sledilo počasno odtekanje in dvigovanje temperature, nisi se motil in ni se ti bledlo, popoldne ti je, ko sta ostala sama v kuhinji, pomolila celo nogo skozi zarezo halje, kot v sanjah si ležal v svoji spalnici in pregledoval posnetek Slončice, kot vse ostale živalice privezane na mizo v kleti, čakal si in dočakal drugo uro zjutraj, ko si se spustil po stopnicah, pol ure sedel v temi brez ene same misli, in prišla je, sledilo je prvo nočno srečanje v vlažni kleti ob krompirju, razlomljenih stranicah starih omar in z mizo sredi prostora pod golo žarnico, popackano z barvo, površina, uničena od rezanja zelja, tiho je priprla vrata, sedel si v temi, ja, si rekel, ob vratih je stikalo, stopi naprej, stopila je, natančno si opazoval, kako bo deloval smrad po krompirju in tvoja delovna miza pod golo žarnico, pa ni bilo nič, stopila je do tebe, te slekla, te privezala na mizo s trakovi, ki si jih pripravil pred tem, in te mlatila s pasom in pestmi, dokler se ti ni stemnilo pred očmi.

Da s študijem tudi tokrat ne bo nič, je tvoji mami sporočila Miriam, hvala bogu, to je stvari precej olajšalo, seveda, obup in celo histerične zamere so bile tu, brez tega ne gre, mama je pridivjala v Ajdovščino in ostala naj bi, kakor je rekla, dokler te ne prepriča, da se vrneš v Ljubljano, mama je vsake toliko zajokala in govorila brez prekinitve o nekakšnem potem, o katerem ti že lep čas nisi razmišljala več, govorila je o raznih potemih, ki naj bi sledili, o raznih možnostih in raznih prihodnostih, kako mami dopovedati, da si za temi zidovi varna pred vsemi, pred tistim potem, pred prej in tudi pred zdaj, res, kako to pojasniti sesuti stari ženski, ki te je bojda rodila, dajte no, mama, jo je prekinila Miriam, le tri leta mlajša od nje, saj bo, moj Tom tudi ne zna drugega kot brcati žogo, pa kaj!? Mama je po dveh nespečih nočeh izmozgana spakirala in odšla na pravo stran telefonske linije, Vlatko je najprej molčal v slušalki, vsakič znova si se počutila pred njim, kot da imaš petnajst let, menda veš, kaj delaš, stara si dovolj, njega to pravzaprav ne briga, oziroma, to je tvoj problem oziroma pravica.

V tistih dnevih si se počutila srečno, končno osvobojeno, za mamo sta po kratkem histeričnem izpadu odkorakali tudi občasnji ljubici, Miriam ju je hladno zavrnila, eno na vratih, drugo po telefonu, sreča, enostavno, ob Miriam – ali vendarle ob Njem? – mirnost, vsa v sebi. Lahko bi ti bila mama, je rekla Miriam in za trenutek prekinila lizanje tam spodaj, znojno telo ti je božala nočna sapa in trenutek za tem spet Miriamin jezik med ritnicama, in? si vzdihnila in potisnila medenico navzgor, in nič, pravzaprav, si zaslišala spodaj med mlaskanjem.

Sicer pa: dnevi in noči: kot bi iz zraka prešla v vodo, gibi so se v tej hiši upočasnili, noči so postajale vse daljše, pitja vse več, vstajala si vse pozneje in z vse bolj spranimi možgani. Poletje je prineslo v hišo še več zasanjanosti, noči so postale še daljše, nespečnost se je lepila po zidovih stare hiše, steklenice so se praznile, Vlatko je bil po cele dneve zaprt v sobo, čim prej mora končati, da pričneta živeti, v hiši si postala že popolnoma domača, popoldanska gledanja soap oper z Miriam in Tomom, ki se je vrnil z nogometnega treninga, pa večer na postelji pred Vlatkovimi očmi, ki so od buljenja v papir in monitor videle pred seboj le fasade in abstraktne like, zvečer pa v marihuani, ki jo je zamišljeno vlekel na oknu. Selitev iz Vlatkove v samo tvojo sobo je bil stvar skupnega interesa, Vlatko mora čim prej diplomirati, seks sta iz večernih ur selila na čas po kosilu, ko sta prijetno utrujena legla, da bi nato olajšana ali pa polna vseenosti zaspala, da bi se zvečer dokončno prebujena zagledala v drobovje hiše. Enako nedolžno je prišel Tomov rojstni dan, na svileno kravato si narisala razpo-
tegnjeno, vendar prepoznavno žogo in nogo, ko podpišeš prvo prvoligaško pogodbo, jo hočem videti na tebi, in tisti dan si kot da presenečena ugotovila, ko je mali stal pred tabo, da je postal moški, tako rekoč prek noči, seveda, telo. Vlatko je bil prek tedna seveda v Ljubljani, ti pa si šla s

Tomovo družino nogometašev v Grafit, bili so živi mladi fantje, nedolžni, nerodni, na momente grobi, predvsem pa sramežljivi, bilo je živo, pilo se je kot noro, osvajalo te je celo nogometno moštvo, Tom te je junaško branil, tebi je bilo vseeno, bilo je prijetno, fantje pa tako ne zmorejo iz svojih kož – zakaj bi? Ob pol petih zjutraj sta se primajala po peščenem dovozu k vili, ki se je dvigala iz bele svetlobe, kot kak oskrunjen grški tempelj, lahko bi mi dala ... tišina, darilo, je dokončal, zastal na peščenem dovozu in te gledal, kaj pa kravata, si ga pogledala, sklonjena k čevljem, kaj pa noriš? Začel je jecljati in zardevati, ubogi Tom, zlomil te je kratek smeh, saj to ni res – umirila si se in ga še enkrat pogledala, resda pijana do meje možnega, tako nemočen, čakajoč na tvojo odrešilno zavrnitev, res, boljša kopija svojega brata, namesto zasanjanih knjig in marihuane nogomet, alkohol in veseljačenje, in ko je s sklonjeno glavo stopil mimo tebe po stopnicah v svojo sobo in rekel, oprosti in pozabi, pijan sem, si vedela, šestnajst let, pol litra tekile in odkritost so zadostni razlogi, da se boš pred mladeničem, ki zna držati skrivnost, slekla – in bil je precej boljši od Vlatka, mimogrede.

Vlatko se je po Njeni selitvi v svojo sobo čemerno zaprl in distanciral od vseh, čeprav se ni predal, daleč od tega. Njeni popoldnevi so bili še naprej rezervirani za Vlatka, za noči pa ste se borili ostali trije, včasih cele tedne ni odprla vrat, sploh ni stopila iz sobe, včasih je bila cele noči na pohodu, od Tomove spalnice pod tuš in v Miriamino spalnico, ali pa naravnost v Miriamino spalnico, do tam brez tuša trkanje na vrata tvoje spalnice, ali pa kot da naključno srečanje med sencami hodnikov, kuhinje ali dnevne sobe, seveda, vi ste bili vedno na svojih mestih, naključje je bila vedno Ona, če se je prikazala iz spalnice, če je to hotela, in že ste ji sledili, Miriam v svojo spalnico, Tom v svojo, ti v klet, no, počakal si nekaj minut in ji nato sledil, vedno si jo našel z rokami in nogami že v zankah, pritrjeno na mizo, prestrašeno, prosečo, znesel si se nad Njo, pol ure kasneje pa gol klečal pred Njo, jokal in prosil, naj te tepe bolj, hitreje in močneje, ker si največja svinja tostranstva, ki ne zasliži niti najmanjše milosti, niti najmanjše tolažbe, in Ona ti je v vsem pritrjevala in te mlatila kot nora, ker je res verjela v to.

Slika hodečih duhov po hiši je bila na čuden način sladka, včasih si obrnila ključ v vratih spalnice in vzela svojo sladkost s sabo v sanje, včasih ne, dovolj je bilo pustiti priponko za lase na Tomovem odprtem zvezku z vajami za matematiko, ali košček lepilnega traku na steklu edinega okna Miriamine spalnice, in vse je bilo bolje od popoldanskih posteljnih dogodkov z Vlatkom, ki bo očitno postal pravi lenobni drkač. Nič manj zabavna niso bila skupna nedeljska kosila, ugotavljanje, čigava noga se ovija okoli tvojih gležnjev, tresavica na gladini juhe, ki jo Tom nosi k ustom, Vlatkova kot da pogreznjenost v knjige, po novem v dnevni sobi, da je lahko spremljal tvoje

gibanje po hiši, Miriam, ki vse skupaj prenaša mirno, priznava, da te ljubi, vendar ne bo delala scen, samo nekaj te prosi, da ne odideš iz hiše, samo to. Zimska noč je bila, listek, še eden več, On te prosi, še enkrat več, če prideš med dvanajsto in eno v garažo, čaka, naj čaka, no, to je bila noč, za katero bi se lahko reklo, da je nekaj v zraku, popoldne si sanjala lesene živalice na nočni omarici Njegove spalnice, vse je plavalo po zraku, kot bi iz Vlatkove s hašišem natopljene glave hlapele arhitekturne abstrakcije, napetost, vendar nič novega, pravzaprav, saj se nikoli ni razelektrilo prek tebe, steklene oči in pasji gobci, pred katerimi opletaš z mastno kostjo, tiste dni si tudi spet sanjala o prej in potem in se spraševala, zakaj, če pa si tu, v zdaj, menda, enkrat za vedno, ali kaj, no, koliko zavrnitev in slučajnih privolitev prenese potrpežljivost, pogajanja, prosim, med vrati kopalnice, prosim, zunaj na divjem vrtu, prosim, za razpadajočim žlebom, prosim, pred šipo, natopljeno z dežjem, prosim zdaj, prosim za več, prosim za boljše, prosim, ker ni nič dovolj dobro, da ne bi bilo lahko še boljše, sladkosti drog, možganov in genitalij, dež je bil, to boš vedela za vedno, dež je bil in ti si se vračala iz kopalnice in med potjo spustila na Tomov vzglavnik kapljico tvojega parfuma, zakaj, pravzaprav, si odlomila rilec lesenemu slonu na Njegovi nočni omarici, zakaj si Miriam odrekla željo, da ti s paradižnikovo mezgo namaže vagino in ritno luknjo in se pogosti, zakaj si rekla Vlatku, da je boljši drkač kot fukač, kaj in zakaj ves ta nepotreben prej z vso svojo navlako prevzetosti in polnosti praznega, vrag si ga vedi, spustila se je tema, še ena, vzglavnik, paradižnik, lesen rilec in ostre besede so bile pomešane z nespečnostjo, skrivljenimi potmi in arhitekturnimi abstrakcijami, seveda, še viski in hašiš, stopila si na hodnik in proti kuhinji, samo za kozarec soka je šlo, ker ti je viski osušil usta, Tom ti je sledil po stopnicah, slišala in čutila si ga za hrbtom in šlo ti je na smeh, očitno se je skrival v eni izmed praznih sob, zavese so se v dnevni sobi napele in zaslutila si senco, ki se je splazila v ozadju kavča in foteljev, senca med sencami, to je bila Miriam, nadstropje višje koraki, zaslišala si svoje ime, Vlatkov glas, samo trenutek, si zašepetala v mrak dnevne sobe in hodnika, veljalo je tako za Toma kot za Miriam, ki se je skrivala nekje na hodniku za tabo, On je stal na stopnicah, ki so vodile v garažo in shrambe, zagledala si njegovo silhueto, Vlatko se je pokazal na vrhu stopnic, konec, je rekel, ali nekaj podobnega, konec česa, je vprašal nekdo, konec diplomske, končal sem, stopila si na hodnik, spredaj v predprostoru ob čevljih in vratih za na vece Miriam, njena negibna silhueta s kozarcem v rokah, na desni vrata za v garažo in spodaj rob njegovega natikača, na levi sredi dnevne sobe Tomov obris sence, pridi bližje, si rekla tiho in mirno, sekunda negibnosti, natikač na desni strani je dobil nogo in trup, Miriam je stopila iz predsobe na hodnik, Tom z desne strani proti tebi, Vlatko je pristopil iz ozadja, nagajivost je bila spontana, kot vse ostalo v tistem prej, ki je postajal potem, pritisnila si stikalo, in slepeča svetloba je blisnila po ozkem hodniku, pet

postav v haljah in pidžamah, štiri pari oči, ki so enoglasno obviseli na tebi, motni leski, potegnjeni iz mraka, obrnila si se in rekla v zrak, vsem štirim in nikomur, prek hrbta, kjer so čakali z ramo ob rami, pojdi v sobo in pusti vrata priprta, mogoče pridem, nato pa šumenje za hrbtom, nekakšni zvoki renčanja, mlaskanja in slinjenja, nenadoma roke, ogromno rok, pravzaprav tace, kremplji, nekaj te je silovito podrlo na tla in te pričelo daviti, štirje smrtno ranjeni psi nad tabo, slinasti in razjarjeni na smrt, psi, ne Tom, Vlatko, Miriam in On, psi, podivjani in stekli psi, prvi se ti je zakadil v vrat – kdo?, drugi v trebuh – kdo?, ostala dva sta popadla vsak svojo nogo, stikalo, si pomislila ali slišala, bila je hiša, menda je spregovorila hiša, ko so se čakani pogreznili v vrat in trebuh in noge, stikalo, luč, stikalo, rešilo te bi lahko samo stikalo, tema, v kateri bi se raztopili v voščene podobice na kolenih pred tabo in te prosili, vendar bila je luč, bila je svetloba, bil je steklen bes in podivjani psi, bil je tisti prej s svetlobo, ki je ugašal v temi, v potem.

Hiša je kratko rignila in spolzela nazaj v svojo blago zasanjanost. Žalost zaradi izgube trpite ponoči, prek dneva skupaj s hišo vsak iz svojega okna kimate burji, ki se to leto kot da nekam dolgočaseno vlačí po dolini.

